

den fornødne Taktfølelse hos dem, som alligevel have Magten, dersom de ville benytte den. Jeg skal ingenlunde fragaa, at Forslaget om Menighedsraad og hele Tanken om Indførelse af Menighedsraad er udsprungen af et ideelt Syn, men det er et Syn, som ikke passer med de Forhold, vi have her i Landet. Der er store Dele af Landet, ikke mindst gælder dette jo om Vestjylland, hvor Befolkningen som Helhed føler sig i nogenlunde lige Grad knyttet til Kirken, og hvor man derfor uden Fare for, at Hensynet til Kirken kan blive tilsidesat, kan gaa den Vej, som man her er inde paa. Men saadanne ere Forholdene slet ikke i det ganske Land.

Da Sagen nu havde været til Behandling i Landstinget i Begyndelsen af 1901, blev den henvist til et Udvalg. Et Fjerdingaar eller saa senere fremkom der da fra det ærede 2det Medlem for 3die Kreds (Reedtz-Thott), som i øvrig var Medlem af Udvalget og uden Tvivl i Forstaaelse med den daværende Kultusminister, et Forslag om, at der skulde vedtages en Lov om Oprettelse af et kirkeligt Udvalg, bestaaende af gejstlige og Lægfolk, som skulde behandle Forfatningsspørgsmaalet. Da dette Forslag kom herved i Folketinget, blev det ændret, idet Flertallet herved ligeledes utvivlsomt i Overensstemmelse med den daværende Kultusminister holdt paa, at Loven om Menighedsraad skulde gennemføres, og at de læge Medlemmer, som skulde have Sæde i det kirkelige Udvalg, skulde udgaa af Valg, foretagne af Menighedsraadet. Da Sagen saa vendte tilbage til Landstinget, mødte den, ikke mindst fra Forslagsstillerens Side, meget stor Modstand og Uvillie. Men imidlertid, man kom overens; der blev truffet en Overenskomst imellem Forslagsstilleren og den daværende Kultusminister, men et væsentligt Led i denne Overenskomst var den udtrykkelige Bestemmelse, at det kirkelige Udvalg fik samme Levetid som Menighedsraadene.

Det forekommer mig, at det ærede Medlem nu, efter at Betænkningen er afgiven fra det kirkelige Udvalg, ligesom løber fra denne Overenskomst, som da blev sluttet. Dette finder jeg ikke er ganske moralsk. Jeg har tidligere gjort opmærksom paa og dokumenteret, at Sagen ikke forholder sig saaledes, som Kultusmini-

steren udtalte her under Sagens første Behandling, nemlig, at det kirkelige Udvalg i Virkeligheden maatte afgaa ved Døden; naar det havde udarbejdet Kommissionsforslagene, saa havde det ikke mere at gøre. Dette er ikke rigtigt, og Lovens egne Ord modsige jo ogsaa Ministerens Ord paa dette Punkt. Men de daværende Forhandlinger i Landstinget vise ogsaa tydeligt, at naar man gik med til Menighedsraadene, var det under Forudsætning af, at naar det kirkelige Udvalg havde afgivet sine Forslag, hvilket det jo skulde gøre inden April 1907, Sagen da meget hurtigt vilde komme for Rigsdagen, at de kirkelige Love da vilde blive fremsatte ret hurtigt for Rigsdagen, og var der end ikke megen Grund til at sammenkalde det kirkelige Udvalg forinden, saa vilde man dog have det kirkelige Udvalg opretholdt, fordi det var ganske naturligt, at naar Forslagene om Kirkeforfatning var fremsatte her paa Rigsdagen, der da ogsaa vilde blive Lejlighed til at indkalde det kirkelige Udvalg igen. Saaledes forholder denne Sag sig, og naar man nu spørger: Men hvorledes kunde man i Landstinget gaa ud fra, at det var Alvor med, at man vilde gennemføre en Kirkeforfatning? maa dertil svares: Jo, ganske naturligt, man stolede sikkert paa de Ord, som den daværende Kultusminister, nu det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen), havde udtalt, og som jeg forleden Dag tillod mig at citere, at vi over os havde et Grundlovs-Paabud, der jo havde saa meget mere Magt over os, som vi havde gjort Ed paa Grundloven og altsaa derved havde en Forpligtelse til at gennemføre en Kirkeforfatning.

Saaledes ligger Sagen, og jeg maa derfor holde fast ved, at den Forudsætning, under hvilken der i sin Tid blev indgaaet en Overenskomst, skal man tage Hensyn til. Og deri ligger altsaa Anbefalingen for det Ændringsforslag, jeg har tilladt mig at stille. Som Følge deraf kan jeg ikke stemme for det Ændringsforslag, det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen) har stillet. Dette Ændringsforslag er ret omfattende, mere omfattende end Ændringsforslag pleje at være, naar vi ikke have nedsat Udvalg, og naar jeg for mit Ved-